

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

за филолошке гимназије и одељења

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК

FELVÉTELI TESZT

a nyelvi gimnáziumok és tagozatok részére

MAGYAR NYELVBŐL

Београд, 2017

Упутство за рад на тесту

Поштовани ученици,

Пријемни испит траје 120 минута. Пажљиво прочитај задатке, питања, смернице, и понуђене одломке. Слободно формулиши лични став уколико се то тражи у задатку. Води рачуна о правопису и о томе да реченица буде лепо и разумљиво срочена! Задатке не мораш решавати по понуђеном редоследу. За писање користи хемијску оловку, уколико уносиш исправке оне нека буду разумљиве и једнозначне.

Желимо вам много среће у решавању теста!

A teszt kitöltésének használati útmutatója

Tisztelt vizsgázó!

A felvételi vizsga 120 percig tart. Figyelmesen olvasd el a feladatokat, kérdéseket és szempontokat! Bátran fogalmazd meg önálló véleményedet, ha ezt kívánja meg a feladat! Szövegeidet gondosan építsd fel, a mondatszerkesztésre és a helyesíráásra ügyelj! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Tollal dolgozz, és ha javítasz, azt egyértelműen tedd!

Eredményes munkát kívánunk!

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ TEHETSÉGGONDOZÓ GIMNÁZIUM
SZABADKA

A tanuló kódja:

Felvételi vizsgafeladatok
MAGYAR NYELVBŐL

Az elérhető pontok száma: **120 pont**

A helyesírási hibák miatt levonható pontok száma: **4 pont**

Az elért pontok száma:	
-------------------------------	--

2017

1. Kösd össze a fogalmat a definícióval és a megfelelő művel!**4 pont**

Az ódai műfajok csoportjába tartozik, valamely magasztos tárgy, eszme (istenség, haza, igazság, bátorság, szerelem stb.) költői dicsőítése. Felfokozott érzelmi állapot és emelkedett hangvétel jellemzi.	BALLADA	Karinthy Frigyes: <i>A rossz tanuló felel</i>
Lírai, drámai és epikai elemeket egyaránt tartalmazó műfaj. Az elbeszélte történet legtöbbször tragikus színezetű. Előadásmódja hézagos, szaggatott, tömör.	HUMORESZK	Arany János: <i>A walesi bárdok</i>
Rövid, humoros, komikus szépprózai mű. Lényegre törő, pergő, csattanóra kihegyezett. Közelíthet a novellához, de humoros vers is lehet.	VERSCIKLUS	Juhász Gyula: Anna-versek
Összegyűjtött, válogatott versek csoportja, melyeknek elrendezési elve lehet közös téma, megírásuk időrendje vagy az, hogy valamennyi vers ugyanazon személyhez szól.	HIMNUSZ	Radnóti Miklós: <i>Himnusz a békéhez</i>

2. Olvasd el a következő meghatározásokat a két általad is tanult műnemről! Írd a megfelelő műnem nevét a vonalakra!**6 pont**

Biztosan veled is számtalanszor megesett már, hogy egy történetet meséltél el társaidnak. Ezzel a közléssel elsősorban tájékoztatás a célod. Többször egy múltban történt, már lezárt eseményt beszéltél el, melynek meghatározott ideje, egymással kapcsolatban álló szereplői és konkrét tere volt. A szereplők szavait idéztél. A művekben a narrátor, az elbeszélő tájékoztat az eseményekről. A cselekmény több szálon is futhat, ez meghatározza a terjedelmet is. Prózai formában ábrázol, ok-okozati viszonyok mentén halad előre az eseménysor. Ha egy alkotó hozzád hasonló szándékkal ír meg egy művet, _____ -i alkotásról beszélünk. Terjedelmük alapján az _____ -us műveknek két nagy csoportja létezik. A kispika körébe tartozik például az elbeszélés, a novella, az anekdota. (zanza tv)

a) Az említetteken kívül nevezd meg az említett műnem még két műfaját! Írd a vonalra!

Ám ha átélője voltál egy jelenségnek, és érzelmileg reagálsz is erre az élményre, a belső lelki világod ábrázolása a célod. A személyes érzelmeket, gondolatokat, hangulatokat fejezhetjük ki a másik műnem, a _____ segítségével. Általában jelenidejűség jellemzi, a belső átélő, a lírai én szólal meg benne, ezért nagyfokú személyesség jellemzi. A belső, lelki tájat fejezi ki. Éppen emiatt nem a cselekmény ábrázolása (az epikus szál) áll a középpontjában. Terjedelme rövidebb, sűrítettebb. (zanza tv)

b) Nevezd meg a műnem két műfaját!

3. Tükörjáték

6 pont

Légy te a tükör! Válassz ki az alábbi képek közül egyet, és láttasd 5–8 mondatos szöveggel a képet!

[illegible]

Nádas Péter

VILÁGLÓ RÉSZLETEK*Emléklapok egy elbeszélő életéből (részlet)*

Nem volt apelláta, délre a vasárnapi ebédnek készen kellett lennie. Amikor delet harangoznak, a levesnek forrón az asztalon kellett gőzölgönie. Nem mintha a nagyapám így kívánta volna. Az anyai nagyapámra gondolok. Ahogy ismertem, neki jó lett volna egykor langyosan, ilyen dolgokra ő nem adott. Különben is alig evett. Ritkán szólt, leginkább röviden. Amikor felállt az asztaltól, főhajtás kíséretében megköszönte az ebédet. De nem lehetett tudni, hogy kinek köszöni. Mintha a nagyanyámat illette volna köszönet, esetleg gondolt Istenre, valakinek az Istenére, igazán nem tudom. Nem láttam, hogy világi hívságok közül egy is érdekelné. Légies ember volt, csontsovány, mellkasának bőréen erősen átütöttek a bordák. Amikor óvatosan magához vont, amikor fellökött a levegőbe, repüljek, repül a Péter, huss, és elrepül, majd zuhantomban nagy hirtelen mégis elkapott, lezuhan a kismadár, akkor igen közel kerültem teste csupasz vázához; ma is a tagjaimban érzem a karcsonjtját, a kulcsosontját, az éles bordáit.

De ma sem értem, hogy nagy örömeiben miként hagyhatta el az ajkát, akár egyszer, ez a lezuhanó kismadár. A kismadár akkor zuhan le, amikor a vadászok lelövik, vagy elfagy a lába a nagy téli hidegben.

Érzelmekkel felette óvatosan bánt a nagyapám, indulatosnak soha nem láttam. Legfeljebb erősebb hangsúlyt adott valaminek a humorával. Sztoikus nyugalma alján mégis valami fenyegető, félelmetes szunnyadt, tartottak is tőle a lányai, erősen tartottam tőle én is, de el nem tudom képzelni, hogy mi történt volna, ha egyszer tényleg a türelme végére ér. Tekintete rögvest viharra állt, amikor valakire neheztelt, bele is pirult, de soha nem tört ki. Inkább kíméletesen leengedte szemhéját a dühére, mint aki azonnal magába száll, és készségesen szemet huny a benne történtek fölött.

Repülésem hosszabb ideig is tartott a zuhanásomnál, ilyen volt az érzete. Mintha nem lenne vége, elállt a lélegzetem; talán ezért kívántam, repítsen, vágyakozás a fulladásra, csak a visszazuhanásban ocsúdtam fel, már csontos karjába zárva. S aztán megint. Vagy a térdén lovagoltatott, játékunkat minden bizonnyal maga is idomtalanul élvezte, ugyanakkor rémesen unhatta. Az volt a játék, hogy a lovasnak biztosan kell a nyeregben megülnie, pedig dobált a ló, prüszkölt a ló, makrancos volt a ló. A véletlent szimulálta a térdén a nagyapám, a kiszámíthatatlant imitálta, s mivel jó érzékkel, jó ritmusban reagáltam a szimulációra, mert tudtam, mit tesz, tudtam, mire akar rávezetni, élvezte a hatást, és jókorákat hahotázott.

Hangtalanul nevetett, hangtalanul hahotázott, elnyílt szájjal meredt az égre az örömeivel. Na, ennek a gyerekek jól működnek a reflexei. Azóta sem láttam ilyesmit, némán hahotázni.

a) Ki a szöveg elbeszélője? A gyerek, akivel az események történtek, vagy ez egy későbbi visszaemlékezés?

b) Honnan tudjuk ezt? Hogyan derül ki a szövegből? Magyarázd meg!

7. Hol ér véget a valóság, és hol kezdődik a játék?

5 pont

A kép a *Pokémon Go* játék egy pillanatát örökítette meg. Lehet, hogy te is játszottál már ezzel a virtuális játékkal. Szerinted biztos, hogy éles határ húzható a valóság és a játék között?

Írd le erről a véleményed!

8. Egy tinédzsereknek készült honlapon versenyt hirdettek. A feladat, hogy ajánld kb. 5 mondatban kedvenc filmed/könyved a közönségnek. Pályázz a versenyen, és írd meg a te ajánlód!

6 pont

9. Olvasd el az alábbi regényrészletet és verset!

Súgó: Összpontosíts a feketével kiemelt részre!

6 pont

Polák Péter: Milyen nehéz

a szerveknek súlya van, de néha
ennél nehezebb a test.

gerincre akasztott fekete golyóként
képzelem el magamban a rosszat.
megpuhul és leesik. valami megint
elszakadt. erre emlékezem.

én ha álmodok, akkor is csak
kövekről: otthon ülök, a kertben
a fák nehéz tengelyek, egy törött
gally csügg a föld a felé. így lóg
bennetek a szív, és alatta kispárna
a gyomor. neked ezt nem mondom el,
csak kitapintom. esetlenül reng a mell.

Részlet Fehér Miklós *Fekete normalitás* című regényéből:

A Fiú a mellékhelyiség zárdájába menekülten elmélkedik, aligha létezik tökéletesebb közeg a zavartalan gondolkodásra. Korábban is alkalmazta a vécé nyújtotta felbecsülhetetlen lehetőségeket, gyakran készült egy-egy felmérőre vagy felelésre dolgának végzése közben, mindig jól megjegyezte az elméleti tanokat az ember legtámadhatóbb pozíciójában ülve. (...) Minden, ami felhalmozódott benne, az elmúlt években hozzá intézett csúnya szavak és elhasználódott emberi kapcsolatok távoznak belőle, egy hatalmas masszát alkotnak, melyet a vécékagylóban lévő víz be sem tud fogadni. (...) A fekete folyadék áramlik, sugárzik (...), a Fiú elborzad, és csak folyik, jön ki belőle a gonosz, és érzi, megszületik benne valami más, egy jobb, tisztább dolog. (...) a fekete váladék szétterül a padlón. A szörny eltávozott belőle, és helyén valami más van, tiszta fehér körök.(....) Kinyitja a szemét, újra egyedül van. Bárki is volt benne a fekete lény, elhagyta örökre. A Fiú az életet választotta.

a) Az európai kultúrában főként a Bibliában gyökerezik, onnan eredeztethető, hogy a világról való gondolkodásunk a sötétség–világosság, a jó–rossz ellentéppárra épül. Tudod-e, ki képviseli a népmesékben a sötétséget (a gonoszt, a rosszat), és ki a világosságot (jót, segítőkészséget)? Indokold is válaszod!

[illegible]

b) Tudsz-e olyan filmet, mesét, regényt említeni, amelyben megnyilvánul a jó és rossz harca? Legalább három példát említs!

10. Olvasd el az alábbi verset figyelmesen, majd válaszolj a kérdésekre!

8 pont

Kovács András Ferenc:

Wiragh enec

Az Kara Kata nótájára

Szénrózsaszál szív aszfaltján szurokviolám

Érted cirnos parazsakban reszket csigolyám

Csaláncsokor a szállásom

Száraz székfű szuszogásom

Szurokviolám

Pernyeszirom pillantásod koromliliom

Kilenc évig érted füstbe bomol Ilion

Jégrozmaring lázrezeda

Szemek tükrén átrezeg a

Koromliliom

Éjbe borzolt csipkebokor szélkatarakta

Szoktass szabad száguldásra szép akaratra

Kara Kata Kara Kata

Kárhozzatom kirakata

Szélkatarakta

a) Mit jelent a vers címe? Határozd is meg a műfajt! Mit tudsz róla ?

b) Kihez szól a vers beszélője?

c) Milyen viszonyban áll a lírai én a vers megszólítottjával?

d) Értelmezd a *szurokviola* vagy a *jégrozmaring* metaforát! (Egyiket válaszd ki!)

11. Oldd meg a versrészlethez kapcsolódó nyelvtani feladatokat!

Nagy lett volna a tudósnak

Az ő tudománya,

De mi haszna, ha kevés volt

A vágott dohánya. (Arany János: *A tudós macskája*)

a) Írd a pontsorra a vastag betűkkel kiemelt tagmondat alanyát és állítmányát!

3 pont

alany: (1 pont)

állítmány: (2 pont)

b) Határozd meg a kiemelt szavak szófaját és mondatrészi szerepét!

6 pont

(hibátlan válaszáért: 7 (6+1) pont, egyébként minden hibáért egy pont levonás!)

	szófaj	mondatrészi szerep
tudósnak		
kevés		
vágott		

12. Írd le a pontsorra azt a szót, amelyik a megadott „nyelvtani egyenletnek” megfelel!

4 pont

a) **mond** + képző + a többes szám jele + rag:

.....

b) **nagy** + a középfok jele + képző + képző:

.....

13. a) Egybe vagy külön kell írni a kiemelt szavakat? Karikázd be a megfelelő választ! 5 pont

a) Megakarja csinálni.	egybe	külön
b) Ezt a feladatot setudja megoldani.	egybe	külön
c) Pedig megtudta volna tanulni	egybe	külön
d) Nemakarok beszélni róla.	egybe	külön
e) Azután megtudta az igazságot.	egybe	külön

b) Melyik írásmód helyes? Jelöld számokkal!

4 pont

Írj középre:

- 1 – ha a bal oldali,
- 2 – ha a jobb oldali,
- 3 – ha mindkét alak helyes,
- X – ha egyik sem helyes a sorban!

Bal oldali		Jobb oldali
minnél		annál
2-őt		tizes
január 8.-án		Kérdd meg!
azonban		külömböző

14. Tegnap nagyon jó napunk volt. Két nagy ladikkal evezünk föl a Zuhogóhoz, az egyik ladikban nagymama ült az elemózsiás kosarakkal, abba bennünket, gyerekeket nem engedtek beszállni, nehogy felborítsuk. Így mi mind a másik ladikban voltunk Gombóckával. Velünk jött a Manci néni unokája is, akit Jutkának hívnak, és már tizenhat éves. Egész úton a haját fésülgette, csavargatta, hozott magával egy kistükröt, abban bámulta magát. (Bálint Ágnes)

Bálint Ágnes 1968-ban írta a *Szeleburdi család* című kisregényét. Akkor a 16 éves lány kistükröt vitt magával a kirándulásra. Egy mai tizenéves mit vinne magával? Írd le 3-4 mondatban, mit csinálna a mai Jutka a csónakban!

5 pont

(Súgó: Figyelj arra is, hogy a mai fiatalok nyelvén legyen megírva a szöveg!)

15. a) Írd a megadott szó mellé a megfelelő mássalhangzó-kapcsolódási törvény betűjelét! 4 pont

kosarakkal	
beszállni	
hozta	
adja	

- A. Zöngésségi részleges hasonulás
- B. teljes hasonulás
- C. összeolvadás
- D. rövidülés
- E. kiesés
- F. képzés helye szerinti részleges hasonulás

b) Jelöld aláhúzással az összeolvadást!

3 pont

nénje	abba
adja	hozta
anyja	borítsuk

16. Bontsd szóelemekre a következő szavakat! Jelöld a morfémahatárokat a szokásos módon:

1- szótő, 2- képző, 3- jel, 4-rag! A számsort írd a szó melletti vonalra is!

6 pont

f é s ü l n é n e k

k i s t ü k r ö k e t

h a j ó z v a

17. Oldd meg a mondathoz kapcsolódó nyelvtani feladatokat!

Két nagy ladikkal evezünk föl a Zuhogóhoz, az egyik ladikban nagymama ült az elemózsiás

kosarakkal, abba bennünket, gyerekeket nem engedtek beszállni, nehogy felborítsuk.

a) Hány tagmondatból áll a fenti mondat? 3 pont

b) Határozd meg a kiemelt szavak mondatrészi szerepét! 7 pont

Két nagy **ladikkal** evezünk föl a Zuhogóhoz

Az egyik **ladikban** nagymama ült az elemózsiás **kosarakkal**

↓

↓

(Hibátlan válaszáért 7 pont jár, egyébként minden helyes válasz 2 pontot ér!)

18. Összesen hány névmás található az alábbi mondatban? Karikázd be a megfelelő számot! 3 pont

0 1 2 3 4 5 6 7

Ezt a cseresznyét a mi kertünkben szedtem néhány barátommal együtt.

19. A következőkben egy-egy közmondás jelentését olvashatod. Írd le a közmondást, amelyben szerepel a segítségül megadott szó! 4 pont

Amilyenek a szülők, olyanok a gyerekek is.

alma:

.....

A gonosz szándékú, másoknak ártani akaró ember sokszor magának árt a legtöbbet.

verem:

.....

20. Egészítsd ki az alábbi betűsört egy magánhangzóval! Hány szót kaphatsz? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

Súgó: A kapott szó lehet ragos is!

3 pont

T__RT

a) kilenc

b) négy

c) öt

d) hét

e) nyolc